

CLAIRE NORTH

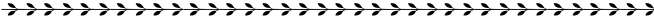
İTHAKA

Çeviren

Belgin Selen Haktanır

KARAKTERLER

Odysseus'un Ailesi

- Penelopeia – Odysseus'un karısı, İthaka kraliçesi
Odysseus – Penelopeia'nın kocası, İthaka kralı
Telemakhos – Odysseus ile Penelopeia'nın oğlu
Laertes – Odysseus'un babası
Antikleia – Odysseus'un annesi

Odysseus'un Danışmanları

- Medon – yaşlı, dostane bir danışman
Aigyptos – yaşlı, pek dostane olmayan bir danışman
Peisenor – Odysseus'un eski savaşçılarında biri

Penelopeia'nın Talipleri ve Onların Akrabaları

- Antinoos – Eupeithes'in oğlu
Eupeithes – ambar şefi, Antinoos'un babası
Eurymakhos – Polybos'un oğlu
Polybos – liman şefi, Eurymakhos'un babası
Amphinomos – Yunan bir savaşçı
Andraimon – bir Troya gazisi
Minta – Andraimon'un savaş arkadaşı ve dostu
Kenamon – bir Mısırlı
Nisas – kötü şöhretli bir talip

Hizmetçiler ve Avam Tabakası

- Eos – Penelopeia'nın hizmetçisi, saç tarayıcı
Autonoe – Penelopeia'nın hizmetçisi, mutfak sorumlusu

Melantho – Penelopeia'nın hizmetçisi, oduncu
Melitta – Penelopeia'nın hizmetçisi, tünik yıkayıcı
Phiobe – Penelopeia'nın hizmetçisi, herkese karşı dost canlısı olan bir kız
Leaneira – Penelopeia'nın hizmetçisi
Troyalı Eurykleia – Odysseus'un yaşlı dadısı
Dares – İthakalı genç bir adam

İthakalı Kadınlar

Priene – doğulu bir savaşçı
Teodora – İthakalı bir yetim
Anaitis – Artemis'in rahibesi
Ourania – Penelopeia'nın istihbarat şefi
Semele – yaşlı bir dul, Mirene'nin annesi
Mirene – Semele'nin kızı

Mykenaililer

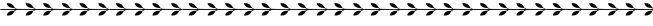
Elektra – Agamemnon ve Klytaimestra'nın kızı
Orestes – Agamemnon ve Klytaimestra'nın oğlu
Klytaimestra – Agamemnon'un karısı, Penelopeia'nın kuzeni
Agamemnon – Troya fatihi
İphigeneia – Agamemnon ve Klytaimestra'nın Artemis'e kurban edilmiş olan kızı
Pylades – Orestes'e sadakat yemini etmiş olan erkek kardeşi
Iason – Mykenaili bir asker
Aigisthos – Klytaimestra'nın âşığı

Spartalılar

İkarios – Penelopeia'nın babası
Polycaste – İkarios'un karısı, Penelopeia'yı evlat edinmiş olan annesi
Tyndareos – Klytaimestra ve Helene'nin babası, İkarios'un erkek kardeşi

Tanrılar ve Çeşitli İlahi Varlıklar

Hera – anneler ve eşlerin tanrıçası
Athena – bilgelik ve savaş tanrıçası
Artemis – av tanrıçası
Kalypso – bir nimfa

İstilacıları ilk gören Teodora değil ama ilk kaçan o oluyor.

Dolunayın ışığıyla kuzeyden geliyorlar. Güvertelerinde meşaleler yanmıyor ama okyanusu bir aynadan süzülen gözyaşları gibi bölerek ilerliyorlar. Kölelerini bağlamak için kullandıkları sarılmış halatların pruvaya dizildiği, rüzgâr onları kıyıya taşırken küreklerin denize neredeyse hiç değmediği üç yelkenli ve her birinde otuz küsur adam var. Savaş çılgınlıkları atmıyorlar, davullar ya da pirinç ya da kemik trompetler çalmıyorlar. Yelkenleri sade ve yamalı; yıldızlara hükmedebiliyor olsaydım, gökyüzünün ufku örten gemilerin karanlığıyla tutulması için biraz daha parlamalarını emrederdim. Ama yıldızlar benim hükmüm altında olmadığı gibi, bir sahtekârın başının altından çıkan önemli bir olay olmadığı ya da kocam evinden fazla uzaklaşmadığı takdirde genellikle deniz kenarındaki uykulu köylerinde yaşayan önemsiz kişilerin işleriyle de pek ilgilenmem.

Teodora ilahi bir müdahale olmadan dudaklarını âşğının dudaklarına uzatmışken, denizde garip bir şey görür gibi oluyor. Geceleyin denize açılan birkaç balıkçı kadını tanıyor ve gözünün ucuyla gördüğü pruvalar onların teknelerinin pruvalarına hiç benzemiyor.

Derken, Dares –aptal bir genç, kesinlikle ondan daha aptal– Teodora'nın çenesini tutuyor, onu sıkıca kollarına çekiyor, edepsizce göğsünü ellemeye çalışıyor ama Teodora'nın aklından başka şeyler geçiyor.

Köyün yukarısında bir meşale yamaçları aydınlatıyor. Bir an için birisi meşaleyi kaldırıyor, geceleyin o istilacılara nereye gideceklerini gösteren bir kılavuz oluyor. Derken meşale görevini yerine getiriyor ve meşaleyi tutan adam orada kalıp işini hakıyla yapıp yapmadığını görmeyi beklemeden sert taş patikadan adanın uykudaki iç bölgesine doğru uzaklaşıyor. Bu adamın müttefikleri dışında kimseye görünmediğini düşünmesi doğal – geç bir saat ve sıcak gündüz vakti, yerini horul horul ve rüyasız uykuya bırakmış. Ama adam çok yanılıyor.

Kıyının yukarısındaki bir mağarada, paçavralar içinde, üstü başı kirli, ellerinde hâlâ yapış yapış kan olan bir kraliçe karanlığa bakıyor ve istilacıların geldiğini görüyor ama onun için geldiklerini düşünmüyor. Böylece, aşağıdaki köye değil, ölmüş olan âşığına sesleniyor.

Doğuda, bir kral onu susturan, *Sadece bir rüya gördün, aşkım*, diyen Kalypso'nun kollarında huzursuzca dönüyor. O kıyıların ötesindeki her şey sadece bir rüya.

Güneyde, siyah yelkenli, kürekçileri sabırlı göğün altında uyuyakalmış olan bir başka filo hareketsiz hâlde beklerken, bir prenses ağabeyinin ter içindeki alnını okşuyor.

Kumsaldaysa Theodora, Dares'in pek de iyi niyetli olmayabileceğinden ve böyle davranacaksa evlilikten söz etmeleri gerektiğinden şüphelenmeye başlıyor. Onu iki avcuyla itiyor ama Dares bırakmıyor. Kemik beyazı kumların üstünde itişirken Dares başını kaldırıyor, nihayet ufak koya yaklaşan yelkenlileri görüyor ve yarım aklıyla, "Ha?" diyor.

Dares'in annesinin bir zeytin bahçesi, iki kölesi ve bir ineği var. Adanın bilge kişilerinin gözünde, aslında bunların sahibi Dares'in babası ama Troya'dan geri gelmemiş. Aradan seneler geçtikten ve Dares büyüüp yetişkinliğe adım attıktan sonra, en bilge kişiler bile bu konuyu irdelemekten vazgeçmiş. On beşinci yaş gününden kısa bir süre sonra, bir gün Dares annesine dönmüş, "Yaşamana izin verdiğim için şanlısın," demişti. İşte o anda oğlu onun yarattığı bir canavar olmasına rağmen annesinin

umutları sönmişti. Pek iyi balık tutamayan, bir korsan olmayı düşleyen ve henüz kışın açlığı tatmamış olan bir genç.

Teodora'nın babası, annesiyle evlendiğinde on altı yaşındaymış ve on yedi yaşında Troya'ya gitmiş. Ödleklerin silahlı olan yayını, birkaç tencereyi ve annesinin diktiği bir şalı geride bırakıp gitmiş. Bir önceki kış, Theodora normalde balık ayıkladığı bıçakla onun kadar aç olan bir vaşağı öldürmüş, bıçağı hayvanın kapanan çenesine saplamış; hayatı tehlikeye girdiğinde hızlı kararlar vermek konusunda hiçbir çekincesi olmayan bir kız.

“İstilacılar!” diye henüz onu bırakmamış olan Dares'e bağlıyor; Dares nihayet onu bırakınca yukarıdaki köye ve uykulu geceye sesleniyor, kendi sesinin yankısını yakalayabilmiş gibi alçak kerpiç kulübeye, evine doğru koşmaya başlıyor. “İstilacılar! İstilacılar geliyor!”

Yas tutan bir kadının, kocasının gemisini görmek için denize baktığında ve altın ilmeklerle dokunmuş bir yelken gördüğünde, zamanın hızla giden arabasını yavaşlattığı ve geminin geri dönüşünün her dakikasının insana işkence çektiren bir saate dönüştüğü bilinir. Ancak korsanlar kıyılarınıza geldiğinde, gemileri âdeta Hermes'in kanatlarına bürünür, suyu uçarak geçer, kara gözlü, turuncu sırtlı yengeçlerin yan yan kaçtığı sert taş sütunların köşesinden döner ve pruvaları yorulmak bilmez küreklerin verdiği hızla kumların yumuşak dudaklarına saplanır. Şu anda adamlar kıyıya varmış olan gemilerinin güvertelerinden atıyorlar; ellerinde baltalar, yıpranmış kaba saba bronz ve hayvan derisinden kalkanlar var, yüzleri boyayla ve külle kaplı. Suyun kenarından askerler gibi değil, gruplara ayrılarak ve avlarının etrafını sararak, uluyarak, ayın yumuşak ışığının altında gümüş rengine bürünen dişlerini göstererek, kurtlar gibi saldırıyorlar.

Teodora köye onlardan önce varıyor. Phenera, kararmış kayalardan oluşan iki yamacın arasından coşkuyla koya akan incecik bir ırmağın üstüne inşa edilmiş ufak kare evlerden oluşan bir yer. Kışın sert yağmurlar yağdığına, kerpiç duvarlar eğilip yıkılıyor ve çatıları sürekli olarak tamir etmek gerekiyor. Orada balık ku-

rutuyorlar, midye topluyorlar, keçi yetiştiriyorlar ve komşularını çekiştiriyorlar. Tapınakları, koya yanaşan ince gövdeli tekneleri koruyan ve o yaşlı sersem hakkında bir şey biliyorsam, sunağına koyulan azıcık tahılı ve üstüne döktükleri şarabı zerre kadar umursamayan Poseidon'a adanmış.

En azından Phenera'nın sergilemek istediği tablo bu ama biraz daha dikkatlice bakınca, sert ahşap parkelerin altında süs eşyalarının parıldadığını ve balık avlamak için kullanılan bir ağı tamir etmekten çok daha becerikli parmaklar olduğunu görebilirsiniz.

"İstilacılar! İstilacılar!" diye bağıyor Teodora ve eğri kapıları örten birkaç tozlu perde yavaşça geriye çekiliyor, zifiri karanlıkta birkaç göz kırpıştırılıyor ve panik içinde atılan çılgınlık duyuluyor. Sonra, diğerleri de kıyılarına akın eden adamları ve en değerli mallarını almak için uzanan elleri görüyor, daha yaşlı ve biraz daha saygın sesler duyuluyor ve insanlar üstüne kaynar su dökülmüş bir karınca yuvasından kaçan karıncalar gibi kaçmaya başlıyor.

Çok geç kaldılar.

Birçoğu için çok geç... çok geç kaldılar.

Tek şansları, hırslayan ve kalkanlarına vuran bu adamların, en gençlerini ve en güçlülerini öldürmek istemiyor olması. Onları sindirip teslim olmaya zorlamaya, dövmeye ve satacak bir yere götürmek için ellerini kollarını bağlamaya yetecek kadar korkunç bir durum. Dares'in evindeki iki köle yeni sahiplerine bezgin ifadelerle bakıyorlar çünkü İthaka'nın cesur adamları tarafından ilk yakalandıkları zaman da bunları yaşamışlardı. Etrafları kılıçlar ve kalkanlarla çevrildiğinde sergiledikleri bu derin çaresizlikleri, en azından biraz olsun kendilerini küçük düşürerek yalvarmalarını bekleyen saldırganlarında hayal kırıklığı yaratıyor ama Phenera'nın beyefendileri ve hanımefendileri inleyip ağlamaya başladığında bu durum biraz telafi oluyor. Efendisi oldukları kişilerin seviyesine düşüyorlar ve eski köleleri cık cık edip, Bizim gibi yapın, bizim dediklerimizi söyleyin, öğreneceksiniz – öğreneceksiniz diyorlar.

Teodora tek değerli eşyasını almak için duraksıyor – tavşan öldürmek için kullandığı yayını. Başka hiçbir şey almıyor. Hayatından daha değerli bir şeye sahip olmadığı için, tepelere doğru hiç durmadan koşmaya başlıyor; yeniden dünyaya gelmiş Atalante gibi koşuyor, kendisini yukarı çekmek için bir çıkıntının üstündeki ince gövdeli, ölmek üzere olan ağacın dalına tutunuyor; aşağıda köyü yanmaya başlarken, taşların üstüne tırmanıyor ve yaprakların altındaki cıvı cıvı karanlığa gizleniyor. Arkasından ayak sesleri geldiğini, engebeli patikada paldır küldür ilerlediklerini duyuyor ve arkasına bakınca, meşale ışıklarını ve gölgeleri görüyor. Önündeki hain bir bitki köküne takılıp düşmek üzereyken, birisi onu yakalıyor. Eller onu tutuyor, yaşlı gözler dikkatle ona bakıyor, kırpıştırılıyor ve ses çıkarmaması için bir parmak dudaklara götürülüyor. Teodora hızla patikadan karanlığa, çalılıkların gölgesine çekiliyor ve orada saçları sonbahar bulutlarını andıran, teni yaz kumu gibi parıldayan, elinde balta, kemerinde av bıçağı olan bir kadın olduğunu görüyor. Teodora adamlara karşı koymak, belki bıçağını peşlerindeki adamın boğazına saplamak gibi eylemlerde bulunabilir ama bunun ne faydası olabilir? Bu gece hiçbir faydası olmaz. Hem de hiç. O yüzden birbirlerinin gözlerine sığınıyorlar, bakışları *sessiz ol, sessiz ol, sessiz ol!* diye çığlıklar atarken gizleniyorlar. Peşlerindeki adamların ayak sesleri tamamıyla kesilene dek yerlerinden çıkmıyorlar.

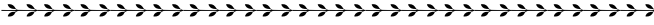
Teodora'yı yakalayıp güvenli bir yere çıkan kadının adı Semele ve sadakatini hak etmeyen Artemis'e dua ediyor.

Aşağıdaki köyde, Dares onun kadar mantıklı davranamıyor. Odysseus'un savaşçı adamlarının öyküleriyle büyümüş ve bütün erkek çocuklar gibi mızrak ve bıçak kullanmayı biraz öğrenmiş. Hasır kaplı çatılar yanmaya başladığında, annesinin evindeki yatağının altındaki kılıcını alıyor, dumanlar saçan kapısından dört adım geride duruyor, kılıcının sapını iki eliyle sıkı sıkı tutuyor; alevler ve kanlar içindeki bir İliryalının yaklaştığını görüyor, pozisyon alıyor ve üstüne inmekte olan ilk darbeyi savuşturmayı başarıyor. Kendisi de dahil, herkes buna şaşırıyor. Sonraki hamlede yana dönüyor ve kılıcını ufak, kısa mızrağın ucuna öylesine

sert bir şekilde indiriyor ki tahta mızrak çatlayıp kırılıyor. Ama bu gelişme karşısında hissettiği sevinç uzun sürmüyor çünkü katili kemerinden kısa bir kılıç çekiyor, saldırıya geçmek üzere olan Dares'e dönüyor, kollarının altında bir boşluk buluyor ve karnında temiz bir yarık açıyor.

Korsanla ilgili olarak şunu söylemem gerek: Dares'i ölüme terk etmek yerine, bıçağını kalbine saplama nezaketini gösteriyor. Genç adam böylesine temiz bir ölümü hak etmedi ama bu ölümü hak edecek kadar uzun da yaşamadı sanırım.

2

Gül parmaklı şafak vakti, İthaka'nın sırtına, uzun etekleri yukarı sıyırmaya çalışan beceriksiz bir âşğın parmakları gibi tırmanıyor. Gökyüzünün Phenera'nın aşağısında denize dökülen kanlar kadar kıpkırmızı olması, köpekbalıkları gibi adanın etrafında daireler çizmesi gerekirdi. Ufka baktığınızda, tanrıların gözleri bile hayvan, tahıl ve kölelerden oluşan çalıntı yükleriyle doğruya doğru gözden kaybolmakta olan üç yelkeni görmekte biraz zorlanabilir. İthaka gemileri yelkenlerini açana dek, çok uzaklara gitmiş olacaklar.

Şimdi biraz İthakadan söz edelim.

Son derece geri kalmış, sefil bir yer. Çorak topraklarına değen adımlarımın altın dokunuşu; yüzleri tuzlu sudan kızarmış annelerin kulaklarına dolan tatlı sesim – İthaka böylesine ilahi bir ilgiyi hak etmiyor. Ama bu derin mutsuzluğu diğer tanrıların da onunla nadiren ilgilenmesine neden oluyor ve benim, Olympos'un annesi, Herakles'i çıldırtan ve kibirli soyluları taşaa döndüren Hera'nın, en azından zaman zaman diğer tanrılar önüne geçmeden dilediğini yapabilmesi de acı bir gerçek.

Apollo'nun şarkılarını ya da mağrur Athena'nın gururlu laflarını unutun. Onların şiirleri sadece kendilerini yüceltir. Benim sesimi dinleyin: Şerefi, gücü ve bana ait olması gereken ateş elinden alınan, ozanların çoktan elimden aldıkları yüzünden kaybedecek bir şeyi olmayan ben, doğruyu söyleyecek olan tek kişiyim. Zamanın perdesini aralayan ben, sadece kadınların an-

lattığı öyküleri anlatacağım. O yüzden, peşime takılın, batıdaki adalara, Odysseus'un sarayına gelin ve dinleyin.

İthaka Adası, Yunanistan'ın sulu ağzını eski çatlak bir diş, okyanusta incecik bir çizik gibi korur. Sırf hayatta kalabilmek için tembel tembel büyüyen kasvetli ağaçlardan oluşan pis ormanda ya da ölülerin parmakları gibi yerden fırlamış olan çıkık taşlardan oluşan tırtıklı kayalıkların üstünde düşe kalka yürümeye razıysanız, bir çift sağlam insan bacağı bile bir günde yürüyerek adayı boydan boya gezebilir. Gerçekten de ada ancak aptalın tekinin bir "şehir" kurmak -eğri büğrü evlerle dolu, azgın denizle çevrili bir tepe bu ismi hak ediyorsa- ve bu şehrin üstüne de sözüm ona bir "saray" inşa etmek için uygun bir yer olduğunu düşünmesi açısından kayda değer bir yer.

İthaka kralları, bu termit dolu saraydan emirlerini her biri bu acınası kayalıktan çok daha güzel olan batıdaki adalara yollarlar. Ancak İthaka'nın hükmü altında olan Hyrie, Paxi, Lefkada, Kefalonya, Kythria ve Zakynthos halkları kıyılarında zeytin ve üzüm yetiştirdikleri, bol arpa yiyebildikleri ve hatta zaman zaman inek yetiştirebildikleri hâlde, bu ufak hükümdarlığın tüm halkları sonuç olarak birbirleri kadar kaba saba ve sadece kusurlu gösterişçi tavırları bakımından farklılar. Mykenai ya da Sparta, Atina ya da Korint'in muhteşem prenslerinin de kapı kapı dolaşan ozanlarının da keçilerle ilgili bir esprinin alay konusu yapmak dışında İthaka'dan ve adalarından söz etmek için pek bir nedeni yok -daha doğrusu, yakın zamana kadar yoktu. Odysseus'a kadar.

O yüzden, İthaka'ya, yaprakların kırışmaya başladığı ve okyanus bulutlarının aşağıdaki ufak kara parçasından etkilenmeyecek kadar gürelediği yazın ılık son günlerine gidelim. Dolunaydan sonraki sabah, sert toprakta yalınayak yürüyerek birkaç saat uzaklıkta olan Odysseus'un sarayının altındaki şehirde, Athena tapınağında ilk dualar ediliyor. Tapınak eğreti ahşap bir yapı ve fırtınada yıkılmaktan korkuyormuş gibi bodur ama sadece köylülerin muhteşem bulabileceği birkaç kayda değer çalıntı altın ve gümüş parça da var. Üvey kızımın kibirli, kendini beğenmiş yüzünü görürsem ya da daha da kötüsü, kocama gizlice beni insan-

ların arasında gördüğünü fısıldarsa diye o sıkıcı yerin önünden geçmekten kaçınırım. Athena ukala bir küçükhanım; tapınağının önünden hızla geçelim.

Rıhtımlardan ta sarayın kapılarına kadar uzanan bir pazaryeri var. Orada kereste, yağ, deri, keçi, koyun, domuz, ördek –hatta bazen at ya da inek– boncuk, bronz, pirinç, kehribar, gümüş, kalay, halat, kil, keten, boya ve pigment, sıradan ve nadir hayvan postu, meyve, sebze ve elbette balık değiş tokuşu yapabilirsiniz. O kadar çok balık var ki. Batı adalarının her biri leş gibi balık kokar. Olympos'a geri döndüğümde, dedikoducu ufak bir nimfa o leş kokuyu hissetmeden önce, temizlenmek için ambrosia banyosu yapmam gerekecek.

Tek bir köle alacak gücü ancak olan esnafların mütevazı evlerinden, avlanmanın daha zevkli olduğu ve iç karaya doğru ilerledikçe suyun diğer tarafında birkaç dakikalığına balık kokusunun yerini hafif bir gübre kokusunun aldığı –insanı rahatlatan bir değişiklik– Kefalonyada olmayı yeğleyen önemli kişilerin daha gösterişli, büyük avlulu evlerine kadar bir sürü ev var. Seneler süren bir rekabetten sonra, nihayet ayrı ayrı rekabet etmektense ücretlerini aynı tutmanın daha iyi olduğunu anlayan iki demirci var. Bir tabakhane ve bir zamanlar genelev olan ama sonra müşterilerinin büyük bir kısmı savaşmak için denize açılınca mecburen giysi dokuma ve boyama işine giren bir bina var. Troya'ya giden gemilerin hiçbirisi zafer kazanan İthakalılar olarak geri dönmediği için, bugün hâlâ dokuma ve boyama işine devam ediyorlar.

İthaka erkekleri Troya'ya yelken açalı hemen hemen on sekiz sene oldu ve o şehir düştüğünden beri limandan geçen çok sayıda gemi bile fahişeliğin, bir parça güzel boya üstüne ustalaşmaktan daha iyi para getirmesine yetmedi.

Her şeyin tepesinde Odysseus'un sarayı var. Bir süreliğine Laertes'in sarayıydı ve eminim ki yaşlı adam o şanlı isimle kalmasını, mirasının taş kazınmasını isterdi – İason denen o küçük gerzek bana ihanet etmeden önce, bir Argonot'u, bir zamanlar altın postu bulmak için bayrağım altında denize açılmış olan bir adam. Ama Laertes, Yunanistan'daki bütün erkekler Troya'ya yol-

lanmadan önce yaşlandı. O yüzden, oğlu babasını gölgede bıraktı, koridorlar gözleri hayretlere düşüren yeni siyah ve kırmızı renklerle sıvandı, aşiboyası rengine büründü. Odysseus ve yayı. Savaşa giden Odysseus. Yenilen Akhilleus'un zırhını kazanan Odysseus. Bir öküzün baldırlarına ve Atlas'ın omuzlarına sahip olan Odysseus. İthaka Kralı bu adada son görüldüğünden beri aradan geçen on sekiz sene içinde, biraz kısa, sıradan ve fazla kıllı vücudu irileşti ve kişisel hijyeni de arttı ama sadece ozanlara göre.

Ozanlar size Troya kahramanlarıyla ilgili çok şey söyleyecektir. Bazı ayrıntıları doğru biliyorlar; ama her şeyde olduğu gibi, bazı ayrıntılarla ilgili olarak yalan söyleyecekler. Efendilerini memnun etmek için yalan söylüyorlar. Ne yaptıklarını bilmeden yalan söylüyorlar çünkü eski şarkıları duyan her kulağın bunların sadece onlar için söylendiğine inanmasını sağlamak, eskiyi yeni hâle getirmektir ozanın sanatı. Ben kendimden başka hiçbir yaratığın keyfi için şarkı söylemem ve Yunanistan'ın son kahramanlarını bildiğinizi sandığınızı ama kesinlikle bilmediğinizi kanıtlayabilirim.

Odysseus'un sarayının salonlarında beni izleyin; açgözlü kralların erkek ozanların anlatmadığı öykülerini duymak için gelin peşimden.

Şafağın cılız ışığında, denizden yansıyan o kusursuz beyazlıkta bile, büyük salon karanlık bir adaletsizlik kuyusudur. İnsanların, dökülmüş olan şarabın ve kemirilmiş kemiklerin, mide gazının ve terle karışık safranın leş kokusu hissedilir – kapıda durup burnumu sıkıyorum. Hizmetçiler çoktan gelmişler, önceki geceki ziyafetin pis kokusunu temizlemek, tabakları mutfağa götürmek ve boğucu havayı dağıtmak üzere tatlı baharatlar yakmak için ellerinden geleni yapıyorlar ama masanın altında hâlâ domuzlar gibi horlamakta olan, elleri rüyalarında buz görüyorlarmış gibi ateşin küllerine uzanmış birkaç adam işlerini yapmalarını engelliyor.

Bu horlayan uykucular, bu şekilsiz erkekler, Odysseus'un sarayının kapılarının arasından gelgit gibi girip çıkan, topraklarının zenginlikleriyle ziyafet çeken ve hizmetçilerinin eteklerini

çekiştiren bir avuç talipten başka bir şey değiller. İki sene önce yirmi kişiydiler; bir sene önce elli kişiydiler ve artık tek bir amacı olan hemen hemen yüz erkek İthaka'da: Odysseus'un yas tutan yalnız kraliçesinin gönlünü kazanmak.

Odysseus'un boyalı gözleri duvarlardan izliyor olabilir ama, *O öldü – o öldü!* diye bağıyor talipler. Odysseus İthakadan denize açılalı on sekiz sene, Troya düştüğünden beri sekiz sene, onun Aeolus Adası'nda son görülmesinden beri yedi sene geçti – boğuldu, kesin boğuldu! Kimse o kadar kötü bir denizci olamaz. Haydi, gözü yaşlı kraliçem, haydi: Yeni bir erkek seçme vakti geldi artık. Yeni bir kral seçme vakti geldi.

Uyuyan köpekler gibi omuz yatmış olan bu sözüm ona küçük prenslerin hepsini biliyorum. Balmumu ve yağla parıldayan bir arı kovanı gibi kaşlarından geriye taranmış, ne yağmurdan ne de terden etkilenecek kadar kaskatı olan koyu renkli saçlarıyla Eupheithes'in oğlu Antinoos. Babasının servetini, kenarları dişleri olmayan Giritli bir adamdan alınan kan kırmızı iplikle çevrilmiş tüniğiyle, "Ha, bu eski püskü şeyler mi? Hep öyle olur ya, eski bir şarap amforasının arkasında buldum – hep öyle olur zaten," dercesine boynundan sarkan boncuklarla ve altınlarla sergiliyor. Odysseus savaşa gittiğinde, Antinoos beş yaşındaydı ve rıhtımda durup ağlamış, ayağını hışımla yere vurup neden bir asker olamayacağını sormuştu. Akhilleus öldü, Aias ve Hektor toza dönuştü ve Antinoos artık bu soruyu sormuyor.

Yanında babası Polybos'un on sene süren "acil bir iş için" batıdaki kolonilere yelken açarak savaşa gitmekten kaçındığı, horul horul uyumakta olan – ve dadısının çok şımarttığı, ona Herakles'in soyundan geldiğini söylediği Eurymakhos var. Zaten bugünlerde bütün veletler Herakles'in soyundan; asiller camiasına girebilmek için bir şart resmen. Belki de ona aşığılık bir tanrı görünümü veren özellik, saçlarına vuran gün ışığıdır ama genç bir adam olmasına rağmen, alnı çoktan açılmaya, lepiska saçları çoktan seyrelmeye başlamış. Sadece gülünesi uzun boyu ve sıskalığı dikkatleri saçlarından ayırıyor ve kanatlanmış ayaklarının altında hâlâ döndüğüne inanamıyormuş gibi bakıyor dünyaya.